

der Følgerne af Kongens frie Veto, og derfor gaaer mit Spørgsmaal aldeles ikke ud derpaa, men, da jeg for min Part heller ikke skal nægte, at jeg blev mindre overrasket ved den Beslutning end maaskee mange Andre, saa skal jeg tilføie, at jeg blev meget skuffet ved den udelukkende negerende Form, hvori Ministeriet meddeelte os dette. Jeg ventede med fuldkommen Sikkerhed — og jeg troede at kunne være fuldkommen berettiget til at vente det —, at man skulde sige os, om jeg saa maa sige, Grunden til Nægtelsen, ved at bebude et nyt Forslag, at man vilde vise os, hvad det da egentlig var, man vilde, for at vi kunde see, om det var muligt at komme overens med Regjeringen om det, som den troede at maatte ville; men endnu i dette Øieblik ere vi fuldkommen uvidende derom. Vi vide nok som en henkastet Antydning, at man sætter megen Priis paa at opretholde det, som en stor Deel af Befolkningen har troet at have friskjøbt sig for, nemlig det høiere Harkorns særlige Betydning. Vi vide vel, at ikke enhver Mand er født lige, men vi troede, at der skulde være Lighed i Berettigelse, og at der ikke her i Landet skulde kunne drives Handel med Forrettigheder, og det er det, som er Tilfældet under den nærværende Lovgivning. Jeg kan til en vis Grad kjøre mig et Gneherredømme i en Commune, jeg kan idetmindste kjøre mig en Eneret til at gjælde ligesaa meget som samtlige Valgstemmer i Kommunen, eller, dersom man dividerer samtlige Valgstemmer med Antallet af de valgte Medlemmer, saa bliver det Antal, der saa kommer ud, meget stort, men det er en stor Forulempning for Communerne og en stor Indskrænkning i deres nyttige Virksomhed. Jeg skal ikke nu gaae ind paa nøiere at undersøge Spørgsmaalet, ialfald ikke, førend jeg har faaet Svar; men jeg har troet at maatte gjøre opmærksom paa, at det, der foranlediger mig til mit Spørgsmaal, er det Ukrolige, som ligger i, at man ikke har forfulgt denne Sag ved at bebude os et nyt Forslag, selv om dette paa en langt snevrere Maade havde indskrænket sig til at fuldbyrde Grundlovens Bud. Jeg vil meget gjerne indrømme, at Grundlovens Bud vilde være

strengt fuldbyrde, naar man gav en Lov, som gav Communerne en større Selvvirksomhed, eller dersom man idetmindste kunde sige, at derved var den væsentligste Deel af Grundlovens Bud fuldbyrdet, og, dersom man altsaa havde sagt: vi vilde ikke gaae ind paa en ny Valglov, forinden vi tillige havde bestemt, hvorledes Communerne større Virksomhed skulde være, saa havde jeg forstaaet det; havde man bebudet et Lovforslag, som skulde angaae denne Side af Sagen, saa havde jeg forstaaet det; thi saa havde jeg deri idetmindste seet en streng Opfyldelse af Grundlovens Bud, og ikke en Tilbagevigen fra Regjeringens Side af det engang begyndte Værk. Dette er imidlertid ikke sleet, men det er muligt, at det meget snart vil skee, og det er dertil, at mit Spørgsmaal sigter, som lyder saaledes: „Agter Ministeriet endnu i denne Sæssion at erhverve H. S. Majestæts Bemyndigelse til at indbringe Forslag til Lov, betræffende Sogneforstanderskabernes og Amtsraadernes Sammensætning og Valg?“

Formanden: Førend jeg giver den ærede Indenrigsminister Ordet, skal jeg tillade mig at anmode de Herrer, som troe, at de ikke kunne høre den ærede Minister, og derfor ville begive sig fra deres Pladser, om at holde sig bag ved Bordet, og derimod ikke midt i Salen, da der er anket over, at dette forstyrre de øvrige Medlemmer.

Indenrigsministeren: Det gjør mig ondt, at jeg ikke kan give Andet end et benægtende Svar paa den ærede Interpellants Forespørgsel. Jeg seer mig ikke istand til at foreslægge noget Forslag til en Forandring af Sogneforstanderskabernes og Amtsraadernes Sammensætning og Valg, hvorom jeg kunde vente, at det kunde finde Bisfald her. Jeg har udførligt udtalt mig om, at det i og for sig selv er lidet hensigtsmæssigt, og lidet svarende til Grundloven, at komme med en Lov, der kun gjør en Forandring med Hensyn til Communalbestyrelsernes Sammensætning, uden at gaae ind paa Communeradernes Virksomhed; jeg troer og, at det ikke er hensigtsmæssigt at gjøre en saadan Forandring for Landet, uden tillige at gjøre den for Kjøbstæderne, især naar de Grunde, hvorfor man